

ПРОТОКОЛ

№ 180

гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца, 22.04.2024 г.

РАЙОНЕН СЪД – МЕЗДРА, I-ВИ НАК. СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Димитрова

Съдебни М. Т. Н.

заседатели: К. Д. К.

при участието на секретаря Е. М. Д.

и прокурора Ц. Т. П.

Сложи за разглеждане докладваното от Анелия Димитрова Наказателно дело от общ характер № 20231450200316 по описа за 2023 година.

На именното повикване в 09:15 часа се явиха:

За Районна прокуратура гр. В. ТО-М. се явява прокурор Ц. П.

Подсъдимият лично и със служебен защитник адв. М. С. от ВАК.

Пострадалият свидетел Р. В. от с. Б. в качеството му на родител и законен представител на малолетната К. Р. В. редовно призован не се явява.

Пострадалата свидетелка В. Ц. от с. Б. в качеството и на родител и законен представител на малолетната Клавдия Р. В. редовно призована не се явява.

Вещите лица лично.

По делото е постъпила Актуална справка за съдимост, касаеща подсъдимия.

По делото е постъпила Съдебна психолого-психиатрична експертиза под вх. №1690/11.04.2024г., като видно от Разпореждане №343/11.04.2024г. на съдия-докладчика по делото, Препис от експертизата е изпратена на всички страни по делото за сведение и становище.

ПРОКУРОР: Да се даде ход на делото, за изслушване на заключението на вещите лица.

АДВ. М. С.: Поддържам казаното от прокурора. Да се даде ход на делото.

ПОДСЪДИМ: Да се гледа делото.

Съдът намира, че няма процесуална пречка да бъде даден ход на делото за изслушване на заключението на вещите лица по назначената Съдебна психолого-психиатрична експертиза под вх. №1690/11.04.2024г., с оглед изясняване способността на подсъдимия да участва в по нататъшното разглеждане на делото.

Водим от горното съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

САМОЛИЧНОСТ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА: , Д-Р Х. В. В. - 49 год., Д-Р Л. П. С.- 60 год., и И. В. П.- 40 год. български граждани, грамотни, пореден №6 и №7 женени, а №8 неомъжена, неосъждани, без родство със страните.

На вещите лица се напомни отговорността по чл.291 НК и те обещаха да дадат вярно заключение.

НА ОСНОВАНИЕ чл.282 ал.1 НПК се прочете представената Съдебна психолого-психиатрична експертиза под вх. №1690/11.04.2024г.

ВЕЩО ЛИЦЕ Д-Р Х. В.: Поддържам заключението и нямам изменение и допълнение към него. Смятаме, че лицето страда от органично разстройство на личността, което по правило е заболяване определено като продължително разстройство на съзнанието по смисъла на чл. 33 от НК, и в тази връзка смятаме, че към датата на деянието и към момента на днешното съдебно заседание той не е могъл да разбира свойството и значението, както и да ръководи постъпките си и да предвиди последиците от тях и като цяло е невменяем.

ВЕЩО ЛИЦЕ Д-Р Л. С.: Поддържам заключението и нямам изменение и допълнение към него.

ВЕЩО ЛИЦЕ И. П.: Поддържам заключението и нямам изменение и допълнение към него.

ПРОКУРОР: Да се приеме заключението на вещите лица.

АДВ. М. С.: Да се приеме заключението на вещите лица.

ПОДСЪДИМ: Каквото каже съдът.

Съдът намира, че заключението на вещите лица следва да се приеме, поради което

О П Р Е Д Е Л И :

ПРИЕМА заключението на вещите лица д-р Х. В. В., д-р Л. П. С. и И. В. П., на които следва да се изплатят дневни разходи в размер на по 20.00 лева за всеки един от тях и възнаграждение в размер на по 336 лева за всеки един от тях съобразно представената Декларация по чл. 23 ал.2 и чл. 24 ал.2 от Наредба №2 от 2015 г. за вписването, квалификацията и възнагражденията на вещите лица платими от бюджетните средства на съда, за което се издадоха РКО.

ПРОКУРОР:Считам, че следва да бъде проведено разпоредително заседание, за да може всяка една от страните да вземе становище по въпросите и по специално налице ли е основание за прекратяване на наказателното производство.

АДВ. М. С.: Да се даде ход на разпоредителното заседание.

ПОДСЪДИМ: Да се гледа делото.

Съдът констатира, че в срока по чл.247в ал.4 от НПК не са постъпили отговори и искания от страните по въпросите, които се обсъждат по чл.248 ал.1 от НПК.

Съдът намира, че няма процесуална пречка да бъде даден ход на разпоредителното заседание. Безспорно пострадалите свидетели са редовно призовани, не се явяват, нито пък се представляват и не са посочили причина от уважителен характер за своето неявяване, като неявяването на последните не е пречка за провеждане на разпоредителното заседание.

Водим от горното съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ДАВА ХОД НА РАЗПОРЕДИТЕЛНОТО ЗАСЕДАНИЕ

Съдебният състав провери самоличността на явилия се по делото подсъдим.

Пристъпва към обсъждане в разпоредителното заседание на въпросите по чл.248 ал.1 от НПК, като съдът разяснява на участниците в разпоредителното заседание разпоредбата на чл.248 ал.3 от НПК, а именно, че в съдебното заседание на първоинстанционния, въззивния и касационния съд не могат да се правят възражения за допуснатите нарушения на процесуалните правила по ал.1 т.3 на чл.248 от НПК, които не са били поставени на обсъждане в разпоредителното заседание, включително по почин на съдия-докладчика или които са приети за несъществени.

ПРОКУРОР: Становището на прокуратурата по въпросите, по които задължително трябва да бъде взето становище по чл.248 ал.1 от НПК е следното: категорично делото по своята родова и местна подсъдност е подсъдно за разглеждане от М. районен съд. Предвид постъпилата експертиза намирам, че е налице основание за прекратяване на Наказателното производство. Налице е основание по чл. 250 ал.1 т.1 във вр. с чл. 24 ал.1 т.5 НПК, според която наказателното производство се прекратява, когато деецът след извършване на престъплението е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта. Ето защо намирам, че наказателното производство следва да бъде прекратено и не дължи произнасяне по останалите въпроси, които разпоредбата на чл. 248 НПК предвижда да бъдат обсъдени в разпоредителното заседание.

АДВ. М. С.: Уважаема, г-жо съдия действително делото е подсъдно на този съд по т. 2, изцяло поддържам Становището на представителя на прокуратурата за прекратяване на наказателното производство. С оглед настъпилата невменяемост на подзащитния, в тази насока, моля за вашия съдебен акт.

ПОДСЪДИМ: Не съм добре.

Съдът, след изслушване на представителя на Районна прокуратура гр.

В., ТО-М., подсъдимия и процесуалния представител на подсъдимия, адв. М. С. от ВАК, а именно задължително лицата по чл.247в ал.1 и ал.2 от НПК, намира че безспорно делото е подсъдно на съда и има основание за прекратяване на Наказателното производство. Безспорно от приложената и приета без възражение от страните Съдебна психолого-психиатрична експертиза под вх. №1690/11.04.2024г. се установява, че подсъдимият не може да участва в съдебното производство и не може правилно да възприема фактите, които имат значение за делото и да дава достоверни обяснения за тях. Експертите са категорични, че подсъдимия не може да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си като се намира в продължително разстройство на съзнанието, което изключва неговата вменяемост. Налице е основание за прекратяване на Наказателното производство по реда на чл. 250 ал.1 т.1 във вр. с чл. 24 ал.1 т.5 от НПК. В предвид, на което не следва да се обсъждат останалите въпроси по чл. 248 ал.1 от НПК. За правна прецизност съдебния състав намира за основателно да отбележи и следното: Действащият НК обявява за наказателно неотговорни лицата, които са извършили общественоопасни деяния в състояние на невменяемост. Затова при констатация за невменяемост наказателно производство не се образува, а образуваното се прекратява. Съобразно разпоредбата на чл. 33, ал. 2 от НК не се налага наказание на лице, което е извършило престъпление, когато до произнасяне на присъдата изпадне в разстройство на съзнанието, вследствие на което не може да разбира свойството или значението на своите постъпки или да ги ръководи. В Разпоредбата на чл. 33, ал. 1 от НК изчерпателно са посочени причините за настъпване на невменяемостта от гледище на съдебната психиатрия. Те са три - умствена недоразвитост, продължително или краткотрайно разстройство на съзнанието. Тези три категории причини, които представляват медицинските критерии за невменяемостта, могат да засегнат в различна степен психическата годност на субекта, затова наличието на някои от тях не винаги води до невменяемост. Такава е налице само когато е настъпило сериозно отклонение от нормалната психическа дейност, поради което деецът не е могъл да разбира свойството или значението на извършеното или да ръководи постъпките си. Това е юридическият (психологически) критерий за невменяемостта. Без наличието на най-малко един от неговите моменти – интелектуален или волеви, не може да съществува

невменяемост. Протичането на болестния процес при разстройството на съзнанието, с оглед на неговите причини, за отделните лица може да трае кратко или продължително време. В едни случаи този процес прогресира и води до деградация – деменция, а в други – до оздравяване. Това обстоятелство има важно наказателно-правно значение при разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, настъпило след извършване на престъплението. Ако е краткотрайно, на основание чл. 25, ал. 1, т. 1 от НПК наказателното производство се спира, а когато е продължително, на основание чл. 24, ал. 1, т. 5 от НПК производство не се образува, а образуваното се прекратява. Понеже при извършване на престъплението деецът е бил вменяем, той носи наказателна отговорност. За да се осъществи тя обаче е необходимо да бъде вменяем и при налагане на наказанието. Това може да стане когато разстройството на съзнанието, довело до невменяемостта, е преходно и лечимо състояние. В тези случаи се говори за краткотрайно разстройство на съзнанието, което води до спиране на наказателното производство. То може да продължи дни, месеци и дори година. Важното в случая е констатация въз основа на обективни данни, че състоянието е временно и е с благоприятна прогноза. Тълкуване на понятието "продължително разстройство на съзнанието" е дадено в Постановление № 3/79 г. на Пленума на Върховния съд (ВС) на РБ, независимо че то се отнася до приложението на чл. 128, ал. 2 от НК. В него е посочено, че разстройството на съзнанието е продължително, когато обхваща дълъг период от време, без да е необходимо да е постоянно. То може да продължи години и да се превърне в постоянно, но това не е необходимо за приложението на разпоредбата на чл. 24, ал. 1, т. 5 от НПК. Достатъчна е констатация въз основа на обективни данни, че това състояние ще продължи с години без сигурна благоприятна прогноза. Съобразно Тълкувателно решение № 15/27.04.1987 г. на ОСНК на ВС, краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 1 от НПК, е това, което трае кратко или по-дълго време, но винаги има временен характер и е излечимо. Продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта по смисъла на чл. 24, ал. 1, т. 5 от НПК е това, което обхваща дълъг период от време, като изключва краткотрайното, и при което липсва сигурна благоприятна прогноза, без да е необходимо да е постоянно. В конкретния случай както бе отразено и в по-горните абзаци вещите лица д-р

Х. В., д-р Л. С. и психолога И. П. са категорични в своето заключение, че подсъдимият е мъж на средна възраст, с тежки нарушения във всички сфери на психичното му функциониране след претърпяна тежка черепно-мозъчна травма в детска възраст. В следствие с годините са настъпили нарушения в когнитивните сфери, сферата на личността и волята, поради което към момента на изследването се регистрира силно дисхармонична личност, променена по болестен път, с гневно-агресивни прояви, липса на задръжка в импулсите, неспособност за контролиране на действията и сексуална освободеност. На този фон е налице честа употреба на алкохол, която допълнително улеснява отпадането на задръжки и може да води до емоционална нестабилност особено при органична промяна на личността от травмен тип, каквато е диагностицирана при подсъдимия. Видно от отразеното от експертите органичното разстройство на личността е психично разстройство според X ревизия на Международната Класификация на Болестите. Органичното разстройство на личността е заболяване на нервната система, което обединява всички болестни процеси възникнали от момента на нанасяне на черепно-мозъчна травма до настъпване на нейните остатъчни състояния. От психологична гледна точка емоционално-поведенческите нарушения в следствие на черепно-мозъчна травма и последвала промяна на личността могат да се проявяват чрез разнообразни личностови промени и симптоми, а именно нарушен контрол върху поведението и подтиците, нарушено социално поведение, емоционално нарушение като гневност, лесно афектиране, агресивно поведение, параноидни симптоми за отношение нарушение в когнитивните функции и други. Болни с органично разстройство на личността не могат да понасят алкохол дори малки количества причиняват тежка интоксикация с рязко влошаване на психичното им състояние. В конкретния случай по делото са събрани данни, че подсъдимия е употребявал и употребява алкохол включително и концентрат и в неустановени количества и честота на употреба. По правило органичната промяна на личността като късна последица от черепно-мозъчната травма проявяваща се със огнищна неврологична симптоматика на пареза, както е при подсъдимия е съчетано с двигателни, сетивни, вегетативни, психични и други симптоми на остатъчна органична овреда, които са необратими. Индивиди с дълбока органична промяна на личността съчетана със значително снижение на умствено-памятовата дейност, неустойчивост на волята покриват критериите

за невменяемост и продължително разстройство на личността според Разпоредбата на чл. 33 от НК. Предвид спецификата и обективната тежест на заболяването на подсъдимия вещите лица са категорични, че същият не може да участва в съдебното производство и не може правилно да възприема фактите, които имат значение за делото и да дава достоверни обяснения за тях. От проведените психиатричен преглед и психологични изследвания и наличните данни безспорно е установено, че подсъдимият има значителни нарушения в когнитивното си функциониране особено забележимо в сферите на внимание и памет, които водят до нарушение и в останалите когнитивни сфери. Налице са и значителни отклонения и в поведението на подсъдимия поради, което вещите лица са категорични, че същият не може да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си. Отново акцент в Експертното заключение е, че подсъдимия се намира в продължително разстройство на съзнанието, което изключва неговата вмменяемост. Невменяемостта е особено качество на дееца, което изключва изцяло неговата наказателна отговорност, а не само вината му. Невменяемостта е пречка за възбуждане на наказателно производство или за неговото продължаване. Целите на наказателния процес и на наказанието не могат да се реализират спрямо наказателно неотговорните лица. Поради това спрямо такива лица не следва да се постановява присъда, дори и оправдателна. В този смисъл е и решение № 108/22.03.1989 г. по н. д. № 106/1989 г., Военна колегия на ВС на РБ.

Водим от горното и на основание чл.248 ал.5 от НПК съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ДЕЛОТО Е ПОДСЪДНО НА РАЙОНЕН СЪД М.

ПРЕКРАТЯВА на основание чл. 24 ал.1 т.5 от НПК Наказателното производство по НОХД №316/2023г. по описа на МРС, тъй като след извършване на престъплението подсъдимият И. М. К. от с. Б., общ. М. е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вмменяемостта.

ОТМЕНЯ взетата по отношение на подсъдимия И. М. К. от с. Б., общ. М. мярката за неотклонение „Подписка“ взета по ДП №188/2023г. по

описа на РУ М.

ПОСТАНОВЯВА на основание чл. 190 от НПК направените по делото разноси да останат за сметка на Държавата.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО за прекратяване на наказателното производство подлежи на обжалване и протестиране по реда на Глава 21 от НПК, а именно в 15-дневен срок считано от днес пред Окръжен съд гр. В.

Протокола написан в р.з.

Протокола приключи в 09:30 часа.

Председател: _____

Заседатели:

1. _____

2. _____

Секретар: _____